

استان آذربایجان شرقی به‌عنوان بخشی از پیشینه تاریخی و هویتی ایران زمین و با دارا بودن جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری فراوان، در نوزدهم سال ۱۳۹۰ نیز میزبان عموم هموطنان و گردشگران داخلی و خارجی است. گردشگران در شهرستان آذرشهر می‌توانند از بناهایی چون مسجد بادامیار، مسجد چهارسوق، منطقه بیلاقی قرمزی گل، چشمه آب گرم تاپ‌تاپان با چشم‌اندازی بکر و زیبا بازدید نمایند و آثار تولیدی سوزن‌دوزی مقان را نیز سوغات سفر خود نمایند.

شهرستان اهر نیز با توجه به واقع شدن در منطقه‌ای خوش آب و هوا و دارا بودن آثار تاریخی ویژه‌ای چون سنگ‌نوشته سقندل، کاروانسرای گویچه بل و بقعه شیخ شهاب‌الدین اهری که به‌عنوان موزه ادب و عرفان استفاده می‌شود میزبان بازدید کنندگان است.

میهمانان شهرستان اسکو به جز بازدید از روستای منحصر به فرد صخره‌ای کندوان و بهره‌گیری از آب معدنی شفابخش منطقه می‌توانند با حضور در دامنه‌های سه‌سند و سواحل دریاچه ارومیه، از آب و هوای مطبوع و میوه‌ها و خشکبار و لبنیات و عسل مشهور منطقه به‌عنوان سوغاتی‌های خوراکی و از روسری‌های زیبای ابریشم‌بافی مشهور به کلاهای بهره‌مند شوند.

تالاب قوری گل شهرستان بستان‌آباد نیز در کنار مجتمع آبدرمانی بستان‌آباد و چشمه آغ بلاغ و دره زیبای سعیدآباد و غار اسکندر میزبان هموطنان خواهد بود.

میهمانان شهرستان بناب به جز بازدید از مسجد کبود بناب، مسجد و حمام مهرآباد و تالاب قره‌قشون، می‌توانند از طعم منحصر به فرد بناب کبابی که شهرت فراوانی دارد لذت ببرند.

شهرستان مرزی جلفا با بهره‌مندی از جاذبه رود ارس و همجواری با جمهوری نخجوان و ارمنستان و وجود آثار ارزشمندی چون کلیسای سنت استپانوس و کلیسای ننه مریم که در فهرست آثار جهانی یونسکو به ثبت رسیده‌اند و حمام و قلعه کردشت، همچنین مجموعه طبیعی آبشار آسیاب روزهای خوشی را برای میهمانان به وجود خواهد آورد.

شهرستان سراب در کنار سنگ نوشته رازلیق، مسجد جامع، حمام جلال، چشمه‌های آبگرم اسب فروشان، اردها، سراب، الله حق و ده‌ها اثر تاریخی دیگر، با لبنیات بسیار با کیفیت آماده حضور میهمانان در سراب است.

شهرستان شیبستر، مامن عارف نامی ایران، شیخ محمود شبستری هم به همراه مجموعه بناهای تاریخی توریستی و فرهنگی فراوان چون مسجد جامع تسوج، مقبره شیخ محمود، کلیسای موجومبار، بندر رحمانلو، آبشار سرکند دیزج، همچنین با سفالینه‌ها و سرامیک‌های زیبا و معروف خود میزبان شایسته‌ای برای هموطنان خواهد بود.

جاذبه‌های بکر و بی‌بدیل شهرستان عجب‌شیر هم مکان خوبی برای علاقه‌مندان به آثار طبیعی خواهد بود. میهمانان این شهرستان می‌توانند از سواحل بندر رحمانلو، حیات وحش منحصر به فرد جزیره کبودان، دره کبوتران و سواحل قبادلو بازدید نمایند.

آب و هوای معتدل کوهستانی شهرستان کلبر، به همراه جنگل‌های زیبا و منطقه منحصر به فرد و

رضا وثوقی / مسجد کبود تبریز

آذربایجان شرقی؛ سرای ایران

آذربایجان شرقی

East Azrbayjan

رضا وثوقی / روستای کندوان

رسانا پوششی آهنگ نال کلمی

دارای جاذبه‌های فراوان برای علاقه‌مندان هستند.

شهرستان هریس با ارتفاعات و چشم‌اندازهای بی‌نظیر و مناطق بیلاقی زیبا همچون روستای چمن زمین، دریاچه سد نهند و سد اربطان، چشمه‌های ارتفاعات اکوز داغی، بقعه شیخ اسحاق و گورستان تاریخی هیق میزبان هموطنان است.

تبریز با تاریخ غنی و تاریخی خود و دارا بودن آثار و جاذبه‌های منحصر به فرد، همواره مورد توجه گردشگران بوده است. مسجد کبود که به فیروزه اسلام مشهور است و بر روی دیوارهای آن با کاشی‌های رنگین به واقع فرشی زیبا بافته شده یکی از زیباترین جاذبه‌های شهر است. ارگ علیشاه، مسجد جامع تبریز، بقعه سیدحمزه و در کنار آن مقبره‌الشعرا از دیگر دیدنی‌های تبریز است. موزه تخصصی مشروطه در محل خانه کوزه کنانی که مکان تجمع و تصمیم‌گیری مشروطه‌خواهان بوده، خانه ستارخان، مجاهد نام‌آشنای مشروطه‌خواه، موزه قاجار، موزه قرآن و کتابت در مسجد تاریخی صاحب‌الامر، موزه سنجش در محل خانه سلماسی که انواع مختلف سنجش وزن و زمان و فاصله را در خود جای داده، موزه محرم در خانه صحتی که کلکسیون غنی از ادوات و ابزار مورد استفاده در مراسم ماه محرم بوده است، موزه ادبی استاد شهریار در منزل مسکونی ایشان و ده‌ها بنای تاریخی دیگر سفری پربار را برای مسافران مهیا خواهد ساخت. مهمانان شهر تبریز می‌توانند با حضور در بزرگ‌ترین سازه مسقف جهان، لذت دیدن راسته‌ها و تیمچه‌ها بازارهای مختلف را در بازار تبریز تجربه نمایند. باغ تاریخی تفریحی ائل گلی هم علاوه بر امکان اسکان مسافران، فرصت دیدن و حضور در تفرجگاه زیبای قدیمی تبریز را نیز به مسافران می‌دهد. و در نهایت، این‌جا تبریز است، شهر شمس و شهریار ... شهری که سرمه چشم از غبار کفش مهمان می‌کند.

مجموعه بازار تاریخی تبریز

در معماری و بافت سنتی شهرهای ایران، مجموعه بازار شامل راه‌های ارتباطی، چهارسوق‌ها، کاروانسراها، تیمچه‌ها و راسته‌ها و ... استخوان‌بندی اصلی بافت شهر را تشکیل می‌دهند. بازار بزرگ تبریز نیز با تیمچه‌ها و سراها و کاروانسراهای متعدد از اقتدار و رونق تجارت این شهر در گذشته‌های دور و نزدیک حکایت دارد.

رسانا پوششی بازار تبریز

پرتال جامع علوم انسانی و مطالعات

زیبا دارد. محراب مسجد جامع مرند همه ساله بازدیدکنندگان زیادی را پذیراست و مهمانان این شهرستان می‌توانند آثار زیبای سیدیافی مرند را با خود به عنوان سوغات ببرند.

شاید بازدید از مکانی که قرارداد ترکمنچای در آن به امضا رسیده هم برای مسافران جالب باشد. بازدید شهر ترکمنچای در شهرستان میانه و حضور در حاشیه رودخانه قزل اوزن و مناطق بیلاقی و خوش آب و هوای این شهرستان می‌تواند سالی سرشار از طراوت را برای گردشگران به ارمغان بیاورد.

شهرستان ترانزیتی ملکان با دارا بودن بیش از ۵۰ تپه باستانی و جاذبه‌های طبیعی و تاریخی همچون یل قرمزی قلی کندی، زیارتگاه و چشمه علی باغی و چشمه آرپادرسی مقصد دیگری برای مسافران است شهرستان ورزقان به دلیل قرار گرفتن در منطقه زیبای ارسباران دارای مناظر بدیع و بکر طبیعی همچون روستا و آبشار زیبای گل آخور، منطقه چیچکلی و دره زیبای سونگون و بناهای تاریخی چون قلعه جوشین و خانه امیرارشد در انتظار حضور مهمانان است و صنایع دستی بی‌همتایی چون ورنی بافی و گلیم بافی را به‌عنوان تحفه به مهمانان عرضه خواهد نمود.

هرچند قلعه ضحاک شهرستان هشتروند نیازی به معرفی ندارد اما این قلعه زیبا و تاریخی تنها مکان دیدنی هشتروند نیست. بقعه شیخ بایزید بسطامی، مسجد جامع هشتروند، امامزاده میرکمال‌الدین و میر جمال‌الدین و غار آهکی آغبالغ نیز

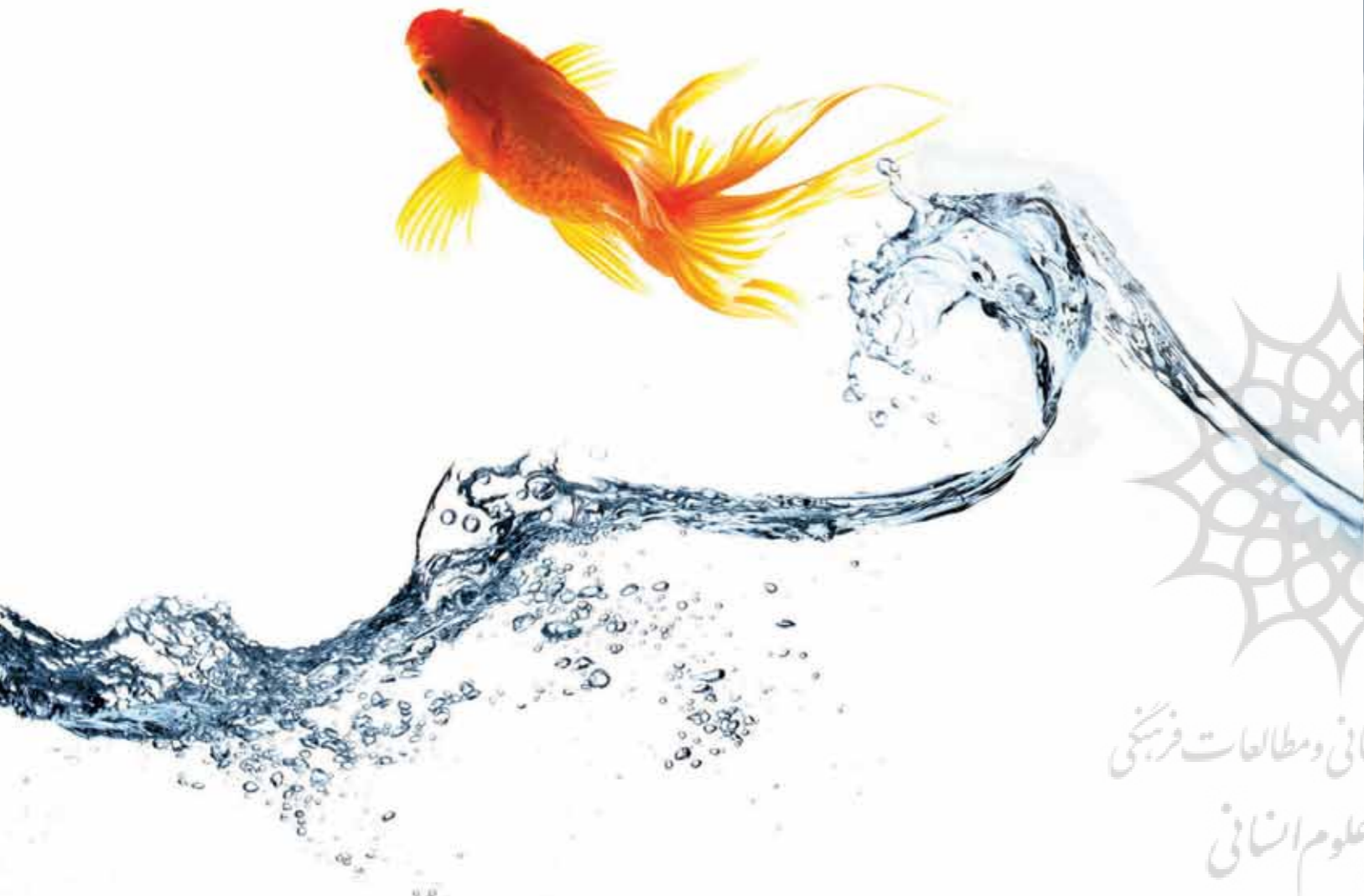
حفاظت‌شده ارسباران و با وجود گونه‌های گیاهی متنوع و حیات وحش غنی با حیواناتی چون مارال، کبک، دراج، خرس و گونه کمیاب سیاه خروس مکان خوبی برای سفرهای نوری هموطنان است.

وجود کوه‌های بسیار و بالطبع آن قلعه‌های فراوان که مشهورترین آن‌ها قلعه جمهور یا قلعه بابک است امکان سفری تفریحی، ورزشی را نیز به مسافران می‌دهد.

شهرستان زیبا و تاریخی مراغه از جمله بخش‌های مهم توسعه گردشگری در استان است. این شهر در سال ۶۵۶ به‌عنوان پایتخت ایلیخانان برگزیده شد و آثار و ابنیه فراوانی از آن دوره در شهر ساخته شده است. وجود عالم بزرگوار چون خواجه نصیرالدین طوسی نیز که بانی احداث رصدخانه بسیار پیشرفته مراغه بود باعث رشد صعودی علم و فرهنگ در این دیار گردید.

گنبدهای سرخ و غقاریه و کبود، برج مدور، مقبره اوحدی، مقبره آق‌آلار، مسجد ملارستم و مسجد شجاع‌الدوله به عنوان آثار شاخص دوره اسلامی و بنایشگاه مهوری که آثاری از دوره‌های قبل و بعد از اسلام را داراست از دیگر جاذبه‌های تاریخی این شهرستان محسوب می‌شود. از میان خوراکی‌ها هم سیب، خشکبار و باسلوق مراغه شهرت ویژه‌ای دارند و سوغاتی خوبی هم برای این ایام خواهند بود.

شهرستان مرند نیز به دلیل قرار گرفتن در دامنه‌های سرسبز میشو، طبیعی بکر و

علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
جامع علوم انسانی

سال نو مبارک

ماهنامه‌های هم‌شهری

جامع‌ترین نیازمندی‌های ایرانی

رضا ونوقی / مقبره الشعرا

رضا ونوقی

اغلب مورخان و جهانگردان که از قرن چهارم هجری تا عهد قاجار از تبریز دیدن کرده‌اند، استاد و مدارک مهم و بارز نشی را درباره بازار و وضعیت اقتصادی تبریز از خود به جا گذاشته‌اند. از شخصیت‌های فوق می‌توان به مقدسی، یاقوت، مارکوپولو، ابن بطوطه، حمدالله مستوفی، کلاویخو، جان کارت رایت، انگلیسی، شاردن و... اشاره کرد.

مجموعه بازار تاریخی تبریز شامل زیرمجموعه‌های مختلف تجاری، مذهبی، فرهنگی، بهداشتی و سکونت برای تجار دیگر شهرها در خود بازار و خانه‌های تاجران مقیم در اطراف بازار بوده است. در چنین مجموعه‌ای چگونگی ارتباط عناصر مجموعه با یکدیگر حائز اهمیت می‌باشد.

سیستم این ارتباطات به صورت شبکه‌ای می‌باشد که در این مجموعه شبکه‌ها، عناصر طولی با کارکرد تجاری به نام راسته یا راسته بازار می‌باشند که علاوه بر نقش تجاری، کارکرد ارتباطی نیز دارند. این شبکه شامل شاخه‌های شمالی، جنوبی، شرقی و غربی هستند؛ به صورتی که دیگر عناصر در بین یا اطراف آن‌ها شکل گرفته‌اند و از طریق ورودی‌هایی، با آن‌ها در ارتباط هستند.

نحوه نامگذاری عناصر بازار به گونه‌ای بوده که گاهی براساس حرفه بازرگانان و صنعتگران بازار مانند دالان عباچی، گاهی به نام بانی و سازنده بازار یا راسته مانند تیمچه حاج ابوالقاسم، گاهی با توجه به موقعیت و محل بازار مانند مسجد جامع، گاهی برحسب وطن یا مذهب بازرگانان و پیشه‌وران مانند سرای آلمانی‌ها و نیز گاهی با توجه به اندازه یا شکل خاص مانند بازار اوج تیمچه‌لر (سه تیمچه حاج شیخ) نامگذاری می‌شده است.

مجموعه بازار تاریخی تبریز به‌عنوان وسیع‌ترین مجموعه بازار سنتی و تاریخی جهان و به عنوان کامل‌ترین عنصر شهری در سال ۲۰۰۹ از طرف سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور و با مساعی مسئولان، به ثبت جهانی رسید.